

prof. dr hab. Ryszard Gołdyn
Zakład Ochrony Wód
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ul. Umultowska 89
61-614 Poznań
tel. 061-829-5781
e-mail: rgold@amu.edu.pl

Ocena dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej dr Ewy Dembowskiej, asystenta w Zakładzie Hydrobiologii na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w związku z postępowaniem w sprawie nadania jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia

Podstawa: Pismo z dnia 5 marca 2018 r. z Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, podpisane przez Sekretarza Komisji prof. dr hab. Bronisława Sitka, powołujące mnie na recenzenta komisji, przekazane przez prof. dr hab. Wenera Ulricha - Dziekana Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska UMK w Toruniu w dniu 15 marca 2018 r., wraz z prośbą o przyjęcie funkcji recenzenta i sporządzenie recenzji dorobku dr Ewy Dembowskiej, przekazujące jednocześnie dokumentację Kandydatki w wersji elektronicznej o papierowej.

Po zapoznaniu się z materiałami przekazanymi przez Dziekana prof. dr hab. Wenera Ulricha i ich analizie zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789) wyrażam opinię, że mogą one stanowić podstawę do wniosku o nadanie dr Ewie Dembowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego. Podstawą tej opinii jest poniższa ocena formalna i merytoryczna nadesłanych dokumentów, w tym ocena dorobku naukowego, rozprawy habilitacyjnej oraz działalności organizacyjnej i dydaktycznej Habilitantki.

1. Informacje wstępne

Dr Ewa Dembowska ukończyła studia na macierzystej uczelni w 1994 r., wykonując pracę magisterską pt. „Fitoplankton jeziora Gościąż” pod opieką dr Marty Luścińskiej, ze słynnej szkoły algologicznej profesora Ryszarda Bohra. W Uniwersytecie Mikołaja Kopernika habilitantka przeszła całą dotychczasową karierę naukową. Po ukończeniu studiów została zatrudniona w Zakładzie Hydrobiologii, w którym pracuje do dziś, początkowo na etacie asystenta, następnie adiunkta i ponownie asystenta. Pracę doktorską zatytułowaną „Fitoplankton Zbiornika Włocławskiego w latach 1994-2000” obroniła w 2002 r., uzyskując tytuł doktora nauk biologicznych w zakresie biologii, a jej promotorem był prof. Andrzej Giziński. Po doktoracie skupiła się na badaniu fitoplanktonu niewielkich jezior przyrzecznych, tzw. starorzeczy, położonych w zalewowej dolinie dolnej Wisły. W wyniku tych badań powstało pięć publikacji, które zgłosiła ona jako osiągnięcie naukowe, będące podstawą do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Oprócz tego zajmowała się wieloma innymi zagadnieniami z dziedziny hydrobiologii, dotyczącymi jezior,

zbiorników zaporowych, rzek i strumieni, stawów i zbiorników poeksploatacyjnych. Wyniki tych badań publikowała w czasopismach krajowych i zagranicznych oraz w monografiach, dzięki czemu ma ona pokaźny dorobek naukowy, upoważniający ją do złożenia dokumentów o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

2. Ocena osiągnięcia naukowego, będącego podstawą ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego

Osiągnięcie naukowe wskazane przez habilitantkę stanowi cykl pięciu artykułów naukowych, pod wspólnym tytułem „Wpływ warunków hydrologicznych na kształtowanie zbiorowisk fitoplanktonu w starorzeczach dolnej Wisły”, opublikowanych w latach 2013-2017. Wszystkie one zawierają wyniki badań zbiorowisk fitoplanktonu starorzeczy dolnej Wisły. Stanowią więc zwarty, monotematyczny zbiór publikacji, mogący być podstawą rozprawy habilitacyjnej. W przypadku trzech publikacji dr Dembowska jest jedynym autorem, dwie pozostałe mają jednego współautora, a wkład habilitantki w ich powstanie jest duży – 50% i 80%. Wszystkie artykuły opublikowane zostały w czasopismach z listy JCR, o zbliżonym współczynniku wpływu od IF 1,170 do 1,725, dość wysokim jak na czasopisma z zakresu problemów środowiska przyrodniczego.

Autorka analizując zmienność składu gatunkowego, liczebności i biomasy fitoplanktonu w różnych starorzeczach oraz śledząc literaturę przedmiotu, stwierdziła wyraźne zależności badanych parametrów od czynnika hydrologicznego, szczególnie zaś od łączności starorzeczy z rzeką. Ponieważ problem ten nie był dotąd szczegółowo zbadany w warunkach środkowoeuropejskich, postanowiła poświęcić mu więcej uwagi. Cykl kilkuletnich badań kończy się analizą wpływu na starorzecza silnej powodzi, która wystąpiła w roku 2010. Autorka była już wówczas w pełni merytorycznie przygotowana do podjęcia się trudnej roli szczegółowego zbadania znaczenia powodzi dla ekosystemów jezior przyrzecznych. Uzyskała dzięki temu nowatorskie dane na temat funkcjonowania tych ekosystemów w warunkach silnego stresu hydrologicznego. Wykazała, że teoria metaekosystemu zakładająca homogenizację środowiska przez powódź w przypadku starorzeczy nie sprawdza się. Po ustąpieniu powodzi nadal charakteryzowały się one dużym zróżnicowaniem, szczególnie w odniesieniu do badanych przez autorkę zbiorowisk fitoplanktonu i makrofitów, ale również zespołów innych grup organizmów. Dr Dembowska wykazała, że powódź jest czynnikiem głęboko ingerującym w środowisko abiotyczne starorzeczy, co ma wpływ na wszystkie grupy organizmów. Powoduje cofnięcie sukcesji, a więc odmłodzenie tych ekosystemów. W wyniku wynoszenia przez powódź zgromadzonej materii organicznej a dostarczania zawiesin mineralnych, zmieniają się warunki bytowania roślinności i fitoplanktonu. Stąd małe starorzecza, zarośnięte przed powodzią roślinnością zanurzoną i pleustofitami, tracą swą ustabilizowaną szatę roślinną, natomiast głębsze starorzecza z obecnymi wcześniej sinicowymi zakwitami wody, w wyniku przebudowy składu fitoplanktonu i głębszej penetracji światła, zyskują zbiorowiska elodeidów na dnie. Jest to bardzo ważne odkrycie habilitantki, znacznie poszerzające naszą wiedzę na temat roli zjawisk powodziowych dla funkcjonowania środowisk przyrzecznych.

Ważnym efektem badań autorki było również stwierdzenie istotnej roli połączenia starorzecza z rzeką. Oczekiwano, że podobieństwo składu fitoplanktonu w rzece i starorzeczu, jednak nowością było stwierdzenie, że okresowe przerwanie tego połączenia wpływa nieznacznie jedynie na przebudowę składu gatunkowego fitoplanktonu, natomiast nie wpływa na jego liczebność i biomasę. Ma to bardzo ważne znaczenie praktyczne w odniesieniu do renaturyzacji rzek. Okazuje się bowiem, że wystarczające jest zachowanie okresowego połączenia starorzecza z rzeką, dla utrzymywania jego zrównoważonej kondycji. Nie są więc wymagane kosztowne inwestycje, zapewniające stały przepływ wody, nawet w okresie niżówek, gdyż okresowe połączenie starorzecza z rzeką zapewnia wystarczający kontakt tych dwóch ekosystemów. Dotyczy to oczywiście nie tylko fitoplanktonu, ale również zwierząt, w tym ryb, znajdujących w starorzeczach miejsca rozrodu i rozwoju form młodocianych.

Interesujące było stwierdzenie przez autorkę mniejszej różnorodności fitoplanktonu w starorzeczach pozbawionych kontaktu z rzeką. Burzy to utarty stereotyp, że starorzecza w dolinach rzek są centrami bioróżnorodności. Autorka podkreśla jednak, że nie należy tego rozumieć jako negatywnej cechy tych ekosystemów, gdyż duże zróżnicowanie warunków morfometryczno-zlewniowych poszczególnych starorzeczy, powoduje odmienność ich składu gatunkowego. Tak więc w całym krajobrazie doliny rzecznej, dzięki wielu zróżnicowanym starorzeczom, utrzymywana jest duża różnorodność składu gatunkowego algoflory. Autorka podkreśla występowanie w nich rzadkich gatunków Volvocales, nawet stwierdzanych po raz pierwszy w Polsce. Trzeba tutaj podkreślić, że dr Dembowska w swych pracach analizowała występowanie wszystkich grup taksonomicznych fitoplanktonu, w tym Volvocales, należących do jednej z trudniejszych w oznaczaniu. Jest więc ona bardzo dobrym specjalistą w tej dziedzinie, co myślę że zawdzięcza nie tylko tradycji toruńskiej szkoły algologicznej, ale również osobistemu zaangażowaniu i zamiłowaniu do badań fykologicznych. Poznawanie szerokiego spektrum gatunków bytujących w różnorodnych zbiornikach wodnych jest zadaniem bardzo frapującym, ale jednocześnie bardzo żmudnym. Myślę, że było to jedną z ważniejszych przyczyn dość długiego okresu między doktoratem a habilitacją dr Dembowskiej.

W podsumowaniu oceny osiągnięcia naukowego pragnę stwierdzić, że stanowi ono cenny wkład w rozwój hydrobiologii, zwłaszcza w poznanie mechanizmów rządzących zmiennością składu zbiorowisk fitoplanktonu w starorzeczach, w zależności od czynników hydrologicznych, związanych ze zmiennością stanów wody w rzece, zwłaszcza zaś zjawiskiem powodzi. Stwierdzam więc, że spełnia ono warunki stawiane pracom na stopień naukowy doktora habilitowanego zarówno pod względem formalnym jak i merytorycznym.

3. Ocena innych osiągnięć naukowo-badawczych i aktywności naukowej

Dorobek naukowy dr Ewy Dembowskiej jest znaczny. W bazie SCOPUS znajduje się 15 pozycji, wszystkie opublikowane po doktoracie, których jest ona prawie zawsze jedynym lub pierwszym autorem. Tylko w trzech przypadkach jest ona drugim współautorem. Pięć z tych prac weszło w skład rozprawy habilitacyjnej i zastały już przeze mnie ocenione w poprzednim rozdziale tej recenzji. Niektóre z prac dr Dembowskiej ukazały się w

renomowanych czasopismach naukowych, takich jak: *Ecological Engineering*, *Ecological Indicators* czy *Environmental Monitoring and Assessment*. Wg bazy SCOPUS ogółem dorobek dr Dembowskiej był cytowany 54 razy, przez 39 prac naukowych, a indeks Hirscha wynosi 5. Dane z bazy SCOPUS wskazują też, że od 2009 roku rozpoczął się bardzo aktywny okres w działalności naukowej habilitantki, który przyniósł publikacje dostępne w światowych zasobach. Jest ona coraz lepiej rozpoznawalna w świecie naukowym, o czym świadczą 22 cytowania jej prac w roku ubiegłym. Baza Web of Science Core Collection podaje podobne dane: 14 publikacji, cytowanych 46 razy (28 bez autocytacji), natomiast w Web of Science all databases znajduje się 21 pozycji, indeks Hirscha 6 oraz 81 cytowań (55 bez autocytacji).

Spoza listy JCR dr Ewa Dembowska posiada 14 prac opublikowanych w czasopismach z ministerialnej listy B, z czego większość ukazała się po doktoracie (10). Jest też autorką dwóch rozdziałów w monografiach naukowych. Łączna liczba punktów MNiSzW podawana przez habilitantkę w autoreferacie wynosi 360, a łączny współczynnik wpływu IF wynosi 17,520. Dane bibliometryczne wskazują więc, że habilitantka legitymuje się sporym dorobkiem naukowym, wystarczającym do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego.

W jej rozwoju naukowym można wyróżnić trzy naturalne okresy, związane ze studiami, doktoratem i pracą po ukończeniu doktoratu. W pierwszym okresie prowadziła głównie studia nad fitoplanktonem jeziora Gościąż, które były częścią szeroko zakrojonych badań limnologicznych i paleolimnologicznych tego jeziora. Badania te realizowała pod opieką doświadczonego algologa – dr Marty Luścińskiej. Drugi okres, to już w dużej mierze samodzielne badania fitoplanktonu Zbiornika Włocławskiego i wpływu piętrzenia wody w tym zbiorniku na fitoseston Wisły. Szczególnie ważnym wynikiem tych badań było stwierdzenie, że w zbiornikach reolimnicznych, nawet tak dużych jak Zbiornik Włocławski, nie dochodzi do sinicowych zakwitów wody. Mimo, że sinice obecne były w składzie gatunkowym fitoplanktonu, nie osiągały w zbiorniku dominacji. Potwierdza to wcześniejsze doniesienia Straškraby, że jednym z najważniejszych czynników odpowiedzialnych za rozwój fitoplanktonu i jego skład gatunkowy jest okres wymiany wody w zbiorniku zaporowym. Drugim ważnym wnioskiem z tych badań było wykazanie bardzo poważnej przebudowy fitosestonu rzeczno, pomimo reolimnicznego charakteru zbiornika. Autorka stwierdziła, że średnio aż 85% fitosestonu (głównie dużych, kolonijnych okrzemek) sedymentuje po dotarciu do zbiornika, a w jego miejsce rozwijają się licznie inne taksony, głównie należące do zielenic oraz drobnych centrycznych okrzemek. Badania zarówno jeziora Gościąż, jak i Zbiornika Włocławskiego i Wisły poniżej zbiornika zostały opublikowane w kilku pracach, szkoda tylko że w lokalnym czasopiśmie *Limnological Papers*. Pomimo wysokiego poziomu merytorycznego czasopisma i publikowania prac w języku angielskim nie udało się go w porę wprowadzić na listę JCR, co doprowadziło w końcu do jego upadku. Dobrze, że autorka zamieściła swoje prace w repozytorium na Research Gate, dzięki czemu są powszechnie dostępne.

Po ukończeniu doktoratu jej głównym kierunkiem badań był wpływ uwarunkowań hydrologicznych na fitoplankton starorzeczy, co zaowocowało cyklem prac przedstawionych jako osiągnięcie habilitacyjne. Oprócz tego zajmowała się wieloma innymi problemami badawczymi, wśród których do ważniejszych należy zaliczyć badania wzajemnych relacji

między makrofitami a fitoplanktonem oraz ocenę stanu ekologicznego wód przy pomocy wskaźników opartych na fitoplanktonie. Pierwszym zagadnieniem zajmowała się przede wszystkim w płytkich jeziorach eutroficznych na Pojezierzu Iławskim, które znajdowały się w stanie czystowodnym (zdominowane przez roślinność zanurzoną) lub mętnowodnym (zdominowane przez fitoplankton). Szczególnie ciekawe było zaobserwowanie i szczegółowe udokumentowanie przechodzenia jeziora ze stanu czystowodnego w mętnowodny, co zostało opublikowane w bardzo dobrym czasopiśmie *Environmental Monitoring and Assessment*. Problem ten pojawił się częściowo w starorzeczach i znalazł się w osiągnięciu habilitacyjnym. Autorka nie skończyła jednak badań tego problemu, gdyż zainteresował ją inwazyjny gatunek *Elodea nuttallii* i wpływ tej moczarki na fitoplankton. Wyniki jeszcze nie zostały opublikowane, ale ponieważ jest to nośny problem badany obecnie w kilku ośrodkach zagranicznych, pewnie uda się uzyskać wyniki zamieścić w bardzo dobrym czasopiśmie naukowym.

Drugi problem, związany z oceną stanu ekologicznego autorka prześledziła na najdłuższym jeziorze w Polsce – Jezioraku. Wykazała wyraźną zmienność stanu ekologicznego jeziora wzdłuż podłużnej jego osi, co ma nie tylko duże znaczenie poznawcze, ale również praktyczne. Stanowi bowiem ważną wskazówkę dla Państwowego Monitoringu Jezior prowadzonego przez WIOŚ, że dla poprawnej oceny jezior nie są wystarczające badania prowadzone na jednym stanowisku, zlokalizowanym w najgłębszym punkcie misy jeziornej, lecz niezbędne jest zwiększenie liczby stanowisk by poprawnie uchwycić całą zmienność jakości wody. Wyniki tych badań zostały opublikowane w renomowanym czasopiśmie *Ecological Indicators*.

W początkowym okresie dr Ewa Dembowska w dużej mierze pracowała sama, stąd większość publikacji z tego okresu jest tylko jej autorstwa. Ostatnio nawiązała jednak liczne współprace, dzięki czemu liczba publikowanych prac uległa wyraźnemu zwiększeniu, a zyskały na tym również same prace. Stały się bardziej interdyscyplinarne, dzięki czemu można je było publikować w coraz lepszych czasopismach. Na podkreślenie zasługuje zwłaszcza jej aktywny udział w fykologicznych badaniach wód wyspy Bornholm, czy badania nowo powstałych zbiorników pokopalnianych w okolicy Turku. Zapraszanie dr Dembowskiej do takich zespołów świadczy, że uznawana jest ona za dobrą specjalistkę w dziedzinie algologii.

Oceniając **aktywność naukową** habilitantki trzeba wspomnieć jeszcze o jej udziale w grantach naukowych. W czasie studiów doktoranckich realizowała ona grant KBN, dotyczący jej rozprawy doktorskiej pt. „Ekologia fitoplanktonu dolnej Wisły na odcinku Płock-Toruń”. Była też wykonawcą w czterech innych grantach naukowych, dotyczących dolnej Wisły i Zbiornika Włocławskiego. W okresie po ukończeniu doktoratu brała udział w czterech grantach naukowych UMK, dotyczących fitoplanktonu różnych zbiorników wodnych. Brała też udział w dwu wyprawach naukowych na wyspę Bornholm (współpraca z NaturBornholm) w roku 2008 i 2010, uczestnicząc w opracowaniu różnorodności flory glonów tej wyspy.

Dr Ewa Dembowska uczestniczyła w wielu międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, wygłaszając referaty i prezentując plakaty, w tym była współautorką referatu plenarnego na konferencji w Tulczy (Rumunia).

Była też autorką lub współautorką 16 ekspertyz naukowych, wykonanych na zamówienie różnorodnych jednostek gospodarczych i administracyjnych.

Podsumowując, stwierdzam że dr Ewa Dembowska wykazuje stale zwiększającą się aktywność naukową. Świadczy o tym rosnąca liczba prac publikowanych rocznie oraz wyraźnie zwiększająca się liczba cytacji jej dorobku. Jej udział w ostatnich latach w wielu zespołach badawczych świadczy o postrzeganiu jej jako dobrego specjalisty w dziedzinie algologii. Znaczny dorobek naukowy (360 punktów MNiSzW, IF= 17,520), w tym 15 prac cytowanych w bazie Scopus, pozwalają uznać go za wystarczający na tym etapie rozwoju naukowego.

4. Ocena działalności organizacyjnej i dydaktycznej

Dr Ewa Dembowska prowadzi na swej Uczelni wiele zajęć dydaktycznych na kierunkach Biologia, Ochrona środowiska i Biologia sądowa. Są to zarówno wykłady, ćwiczenia, jak i zajęcia terenowe. Na podkreślenie zasługuje zwłaszcza prowadzenie wykładów z przedmiotów „Zasady gospodarowania wodami śródlądowymi”, „Ekologia i ochrona mórz” oraz „Ekologiczne skutki regulacji cieków”, co wskazuje na jej rozległą wiedzę, charakteryzującą samodzielnych pracowników naukowych. Brała też udział w licznych imprezach popularyzujących naukę, jak Toruński Festiwal Nauki i Sztuki, Noc Biologów, Fascynujący Dzień Roślin, warsztaty „Dobra praktyka rekultywacji”, szkoły letnie dla uczniów liceów itp.

Była ona opiekunką 26 prac magisterskich oraz 7 prac licencjackich, dotyczących głównie fitoplanktonu różnorodnych zbiorników wodnych oraz oceny jakości ich wód.

Z działalności organizacyjnej wymienić trzeba udział w organizacji Międzynarodowego Sympozjum Sekcji Fykologicznej PTB (2000), dwóch konferencji krajowych, a mianowicie XX Zjazdu Hydrobiologów Polskich (2006) oraz Krajowej Konferencji Naukowej Ekologia dolnej Wisły” (2000), a także Polish-Swiss Summer School (2000).

Na swym macierzystym Wydziale sprawowała ona przez kilka lat opiekę nad studentami kierunku Ochrona Środowiska, brała też udział w dyplomowych komisjach egzaminacyjnych.

Dr Ewa Dembowska jest członkiem trzech towarzystw naukowych: PTB, PTF (gdzie pełni funkcję członka Komisji Rewizyjnej) oraz PTH (od 2002 r skarbnik Oddziału toruńskiego).

Wyrazem uznania jej kompetencji naukowych było powierzenie jej w ostatnich latach wykonania 11 recenzji artykułów naukowych w czasopismach międzynarodowych. Były wśród nich tak znane i cenione czasopisma jak *Water Research*, *International Journal of Limnology*, *Knowledge and Management of Aquatic Ecosystems* czy *Turkish Journal of Botany*.

Dr Ewa Dembowska ciągle się doskonali, biorąc udział w szkoleniach i kursach specjalistycznych. Ukończyła ona m.in. szkolenie z umiejętności obsługi oprogramowania platformy GIS, kurs doształcający z języka angielskiego dla celów akademickich, czy studia podyplomowe w zakresie Menedżer Projektu Badawczo-Rozwojowego. Przynajmniej ciągle doskonaliła swój warsztat pracy, biorąc udział w 7 międzynarodowych warsztatach w ramach szkół letnich organizowanych przez Zakład Hydrobiologii UAM, poświęconych za każdym razem innej grupie taksonomicznej glonów. Brała też udział w licznych konsultacjach naukowych, z najlepszymi specjalistami w dziedzinie taksonomii glonów.

Podsumowując działalność dydaktyczną i organizacyjną dr Ewy Dembowskiej uważam, że jest ona bardzo dobrym dydaktykiem, przekazującym swą wiedzę i zamiłowanie do rzetelnych badań naukowych studentom, licencjuszom i magistrantom trzech kierunków studiów. Bierze też aktywny udział w życiu Uczelni, uczestnicząc w licznych imprezach popularyzujących naukę oraz pełniąc dodatkowe funkcje poza swymi obowiązkami dydaktycznymi.

5. Wniosek końcowy

Zarówno osiągnięcie naukowe jak i pozostały dorobek naukowy dr Ewy Dembowskiej wnosi wiele nowych danych do rozwoju nauk biologicznych, szczególnie w odniesieniu do ekologii i taksonomii fitoplanktonu różnorodnych zbiorników wodnych. Osiągnięcie habilitacyjne dostarcza nowych danych na temat funkcjonowania zbiorowisk fitoplanktonu w różnych warunkach hydrologicznych, natomiast w pozostałym dorobku znajduje się wiele cennych prac poszerzających nasze dotychczasowe wiadomości na temat przechodzenia jezior ze stanu czystowodnego w mętnowodny, przebudowy fitoplanktonu rzeczno pod wpływem retencjonowania wody w reolimnicznym zbiorniku, sukcesji fitoplanktonu w zbiornikach pokopalnianych, wzajemnych relacji między makrofitami a fitoplanktonem, czy zmienności przestrzennej fitoplanktonu w jeziorach. Na podkreślenie zasługuje wdożeniowy charakter niektórych jej prac, np. dotyczących indeksów biotycznych służących do oceny stanu ekologicznego rzek i jezior, czy ekspertyz wykonanych na zamówienie. Jest cenionym specjalistą w dziedzinie algologii, zapraszany do różnych zespołów badawczych. Nawiązane kontakty naukowe, zwłaszcza w ostatnich latach, sprzyjają dynamicznemu wzrostowi jej dorobku naukowego i dobrze rokują na jej przyszły rozwój naukowy. Legitymuje się udziałem w kilku projektach naukowych jako wykonawca oraz kierownikiem własnym projektem, finansowanym z Komitetu Badań Naukowych. Wykazuje zaangażowanie w działalność organizacyjną i popularyzującą naukę oraz w życie macierzystej Uczelni. Jest zaangażowanym dydaktykiem, prowadzącym wykłady, ćwiczenia i zajęcia terenowe oraz opiekującym się licencjuszami i magistrantami. Bierze udział w licznych krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, prezentując swe badania w wystąpieniach ustnych i posterach.

Stwierdzam, że przedstawione mi do oceny osiągnięcie naukowe i pozostała aktywność naukowa oraz dydaktyczna i organizacyjna dr Ewy Dembowskiej jest wystarczająca, do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Jej cały dorobek spełnia wymogi stawiane w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r., poz. 1789) oraz w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. nr 196 z 2011 r., poz. 1165). W związku z tym pozytywnie opiniuję wniosek o nadanie dr Ewie Dembowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Poznań, 11 kwietnia 2018 r.

prof. dr hab. Ryszard Gołdyn